

Core Team möte 28 november

Deltagare:

Patrik Nilsson, Eskilstuna kommun
Fridha Söderqvist, Eskilstuna kommun
Lena Marmstål Hammar, MDU
Marianne Kiiskilä, Samhällskontraktet
Petra Edoff, Samhällskontraktet
Ylva Wretås, Samhällskontraktet

Pågående initiativ:

Hälsofrämjande team handlar om att främja en självständig och meningsfull vardag för äldre i deras egna hem. Vi har utvecklat metoden, tagit in forskarperspektiv, teamet har fått gå en MI utbildning och den 1sta december har vi sista labbträffen där vi tittar mer på vilka behov teamet har identifierat och hur vi kan koppla civilsamhällesaktörer till dessa behov. Vi kommer även ha med Osman Aytar som forskat om civilsamhällets roll i offentlig verksamhet.

Måltider och möten handlar om att hitta nya innovativa lösningar för att tillgodose äldre personers behov av måltider, självständighet och gemenskap. Vi har haft ca 40 samtal. Perspektivinsamlingen fortsätter månaden ut och så har vi syntesworkshop 7 december, och så tar vi fram potentiella lösningar i januari och börjar pilota dessa i februari. Till labben i januari har vi en fråga. Det är så att vi har samlat perspektiv i 360 grader, så det är seniorer, det är företagare, det är frivilligsektorn, kommunanställda och det är även politiker. Vår ambition är även att ha 360 graders representation i labbet, då kommer man in en ett perspektiv av alla. **Får vi ha med politiker i labbet?** Eskilstuna tror det kan vara möjligt, men tar med frågan och kollar upp det.

Framtidens äldreboende fokuserar på fyra centrala teman för att förbättra och anpassa vården och miljön för äldre:

- **Inbyggd Flexibilitet i Rutiner:** Detta tema innebär anpassning av rutiner och fysiska utrymmen, som olika våningar, för att möta individuella behov av de boende.
- **Personalens Kompetens och Arbetsmetoder:** Ett viktigt fokus ligger på att stärka personalens färdigheter och arbetssätt för att effektivisera och förbättra omsorgen.
- **Äldreboendets Ekosystem:** Här ingår samarbete med volontärer och näringslivsaktörer för att skapa ett stödjande och interaktivt miljö för de äldre.
- **Ängsgärdet som Testbädd:** Ängsgärdet används som ett exempel på hur man kan arbeta annorlunda i äldreboenden, inklusive utforskning av akademiskt boende och dess fördelar.

Projektet omfattar även aktivt inlyssningsarbete med vård- och omsorgspersonal för att utveckla en detaljerad uppdragsbeskrivning. Ett viktigt fokus är på medborgardialog, till exempel genom workshops (labbar), för att identifiera relevanta teman och behov. En

presentation har gjorts för äldrenämnden, inkluderande forskning om personer med demens och deras anhöriga, vilket gav värdefulla insikter om deras involvering och behov.

Minilabb ofrivilligt ensam äldre handlade om att främja social interaktion och motverka ensamhet. Vi hade 7 problemägare från Eskilstuna och Västerås. En positiv sak var att studenterna hade olika bakgrund kulturellt och kunde dela med sig av sina tankar och insikter om äldre släktingars behov. Ett koncept som flera ville göra fler gånger. Båda parter såväl kommun som universitet har säkert anledning att återkomma till varandra i samverkansfrågor.

Mobil trygghetslösning är ett samarbete mellan Frivilligsektorn och företaget Salus Mea, där man använder teknik som kan integreras i en mobiltelefon och så kan trygghetsbuddies hålla koll på att de äldre tar sig hem och inte går vilse. En trygghet i vardagen. Nu utreder vi hur vi bäst gör detta kopplat till formulering av avtal. Det återkommer vi med nästa möte.

Praktikintegrerad och tvärvetenskaplig forskning och utbildning:

Det handlar om de 10 miljoner som MDU öronmärkt till forskning och utbildning kopplat till Samhällskontraktets utmaningsområden. Vi har bollat upp följande behov på nära horisont till alla forskningsledare:

Horisont 1: nära

- **Måltider och äldre** – sammanhang och självständighet genom gemensamma måltider
- **Ängsgärdet - framtidens äldreboende**, utmana för att möta framtiden och verka i ekosystem (ex. civilsamhälle)
- **Tryggt och självständigt liv i egna hemmet** – Proaktivt arbete för att stärka äldres självständighet
- **Existentiell hälsa**- Äldres upplevelse av meningsfullhet och känsla av sammanhang

Det här är konkreta nästa steget att ha forskare kopplat till dessa områden som kan jobba under hela nästa år. Vi kommer att formulera de lite tydligare, men har ni inspel så mejlar ni oss så tar vi med det. För vi håller på och att formulera dessa lite tydligare denna vecka. Vi kanske inte får forskare till alla initiativ utan det kanske blir där det finns relevant expertis och tid.

På gång på MDU (Lena):

- Funderingar kring Ängsgärdet och hur vi kan vara proaktiva där.
- Studiebesök på Kumla som har en akademisk vård och omsorgsboende.
- Seminariet om personcentrerad vård med David Edvardsson ska Lena kolla om hon får dela för det spelades in. Det var forskning från Sverige, Norge och Australien. Han är mest framstående inom området i Sverige och Norden och intresserad av att nätverka.
- Söker anslag för det akademiska äldreboendet som ska öppna i Sala.

På gång Eskilstuna (Patrik och Fridha):

- Det som är mest spännande är helhetsleveranser av välfärdstjänster som de är mitt upp i upphandlingen av nu. Och hoppas kunna avsluta den innan årsskiftet.

På gång i Västerås:

- Ängsgärdet taktar på
- Möte med Lidingö om Hjärnhälsa (livsstilsprogram för att motverka demens) satsning 11/12
- Inget annat initiativ är prioriterat i dagsläget

Möjliga temaområden:

På förra CT mötet diskuterade vi möjliga temaområden där det fanns gemensamt intresse, men hann inte riktigt ringa in vad de kunde röra sig om.

Prioriterade nya teman inför 2024:

- Tryggt och självständigt liv i egna hemmet
Underliggande teman skulle kunna vara samverkan med civilsamhället och näringslivet för att möjliggöra att människor kan leva tryggt och självständigt i det egna hemmet. Temat återkommer också i Måltider och möten och Hälsöfrämjande team.
- Existentiell hälsa – upplevelse av meningsfullhet och socialt sammanhang

Fundera på vad i detta är intressant?

Förslag från Eskilstuna:

Servicetjänster

Initiativet "Servicetjänster", presenterat av Fridha, fokuserar på att utveckla och förbättra serviceinsatser för äldre. Huvudpunkterna inkluderar:

Vi är nog inte ensamma i Sverige om att fundera kring serviceinsatser överlag. Och kanske framför allt vård och omsorgsförvaltningens uppdrag och vad vi lägger i det. Och vad vi behöver hjälp av från andra och hur skulle det se ut. Här handlar det om att våga utmana lite. Vem utför dessa serviceinsatser bäst? Hur skulle det kunna göras? Lite som vi pratat kring måltider och möten: "Från vem skulle vi kunna få hjälp?" och hur skulle vi kunna uppmärksamma andra aktörer om att det finns en stor målgrupp seniorer som kommer att behöva det här stödet, som man skulle önska riktade in sig på seniorer som målgrupp.

Stöd för Digitala Inköp: Fridha söker stöd för att utveckla och implementera digitala inköpstjänster för äldre. Detta inkluderar hjälp med att organisera dialoger med handlare och andra relevanta aktörer, samt att navigera i utmaningar som rör utkörningsavgifter och betalningsmetoder. Samhällskontraktet kan bidra med resurser, kunskap och nätverk för att underlätta denna process.

Samverkan med RUT-tjänstföretag: Fridha söker även stöd i att etablera samarbeten med företag som erbjuder RUT-tjänster, vilket kan innebära att hitta och förhandla med

potentiella partners, samt att utforma strategier för att marknadsföra dessa tjänster till äldre. Samhällskontraktet kan bistå med expertis och nätverk för att skapa effektiva och fördelaktiga samarbeten.

Samverkan med civilsamhället

Fridhas föreslagna initiativ, "Samverkan med Civilsamhället", handlar om att etablera ett bredare och mer systematiskt samarbete mellan kommunen och civilsamhället för att bättre möta behovet av stöd och service till äldre. Hon betonar vikten av att gå bortom sporadiska insatser och att bygga upp strategiska samarbeten som kan förhindra att äldre behöver stöd senare i livet, med fokus på tjänster som kan utföras av andra än vårdpersonal på exempelvis mötesplatser för seniorer.

Samhällskontraktet skulle kunna stödja detta initiativ genom nätverksbyggande, samt genom att identifiera och samordna lämpliga partners från civilsamhället.

Samhällskontraktet kan också spela en viktig roll i dialogen mellan olika intressenter.

Ylvas inspel till Fridhas initiativ understryker behovet av att utöka samarbetet till att inkludera regioner och att undersöka potentialen inom social ekonomi och socialt företagande. Hon föreslår att man utforskar kooperativa lösningar, som kooperativa äldreboenden och träffpunkter, vilket kan ge nya perspektiv och möjligheter till Fridhas initiativ. Ylvas bidrag betonar vikten av att ha ett bredare synsätt på samverkan, där man integrerar olika former av partnerskap och arbetsmodeller för att möta de utmaningar som finns inom äldreomsorgen.

Utbildning Framtidens kompetens (Fellowship)

"Utbildning av Framtidens Kompetens" är ett pilotprojekt, kallades tidigare för Fellowship, som planeras starta i februari och avslutas i augusti/september. Initiativet syftar till att utveckla kompetenser för att hantera komplexa samhällsutmaningar och förnya arbetssätt inom samverkan. Huvudpunkterna inkluderar:

Tvärprofessionellt och Tvärvetenskapligt Program: Programmet riktar sig till personer knutna till olika initiativ inom Samhällskontraktet och MDU. Det fokuserar på att ge praktiska verktyg och teoretisk kunskap för att leda och driva förnyelsearbete. Och där syftet är att genom att jobba med samhällsutmaningar i praktiken och få med sig både verktyg och teoretisk bas skapa den typen av personer som vi tror kommer att behövas framöver.

Innehåll och Struktur: Programmet täcker ämnen som scenarioplanering, framtids tänkande, systemtänkande, design, processledning, samverkan, innovationsledning och förändringsledning. Det består av sex heldagsträffar och flera halvdagsträffar, med start och avslut med lunch till lunch. Mellan träffarna får deltagare coaching och arbetar med egna case.

Deltagande och Utformning: Piloten riktar sig till 12-18 deltagare, 4-6 personer per organisation (Eskilstuna, Västerås, MDU) eller 6-9 per område (Välvmående och självständiga

äldre, Alla barn och unga lyckas). Deltagarna bör vara aktiva inom samhällsinnovation. Utbildningsmaterialet utvecklas under pilotens gång.

Framtida Möjligheter: Om piloten är framgångsrik, planeras en fullskalig satsning från augusti 2024. Syftet är att kunskaperna ska kunna spridas vidare av de utbildade.

Nominering och Engagemang: Organisationer uppmanas att nominera 2-3 personer till programmet senast den 15 december. Vi tänker oss att det här är en grupp mer operativa människor. Det är viktigt att deltagarna känner sig förankrade i programmet och engagerade i dess mål.

Risker och Utmaningar: Projektet innebär tidsåtaganden och kräver relevans och effektiv gruppdynamik. Det pågår parallellt med andra utbildningsinsatser.

Initiativet är en del av en större satsning på att bygga kompetens och kapacitet för att hantera och leda samhällsförändring och innovation.

Marianne och Petra
Samhällskontraktet